

Dr hab. inż. arch. Teresa Bardzińska-Bonenberg, prof. UAP
Wydział Architektury i Wzornictwa
Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu

Opinia
dla Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej
dotycząca oceny dorobku naukowego, dydaktycznego i zawodowego
oraz rozprawy habilitacyjnej, w związku z postępowaniem o nadanie stopnia
naukowego doktora habilitowanego
dr inż. arch. Tomaszowi Jastrzębowski

1. Podstawowe informacje o przewodzie habilitacyjnym

Opinię opracowano na podstawie:

Pisma Dziekana Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej z dnia 01.02. 2024.
oraz przedstawionych materiałów, załączników do wniosku, obejmujących:

- Autoreferat - życiorys zawodowy w języku polskim
- Wykaz osiągnięć naukowych i artystycznych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny o których mowa w art. 219 ust. 1. Pkt 2 ustawy
- Dane naukometryczne
- Informacja o współpracy naukowej, popularyzacji nauki i dorobku dydaktycznym
- Zestawienie wybranych prac naukowych (kopie)
- Wybrane prace projektowe (kopie)
- Uzupelnienie danych z marca 2024, otrzymane w maju 2024

a ponadto monografię (rozprawę habilitacyjną) p.t. **Przestrzeń miasta – przestrzeń zamieszkania. Transformacje współczesnych miast w kontekście rozwoju architektury mieszkaniowej** wydaną przez Wydawnictwo Politechniki w 2023 roku.

2. Ocena naukowej i zawodowej aktywności oraz praca twórcza dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba w okresie po obronie dysertacji doktorskiej

Dr inż. arch. Tomasz Jastrzęba jest absolwentem Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej i doktorem nauk technicznych. Doktorat uzyskał na macierzystej Uczelni w 1998 roku na podstawie dorobku i dysertacji *Place i rynki jako zagadnienie urbanistyczne*. Po obronie doktoratu kontynuował pracę na stanowisku adiunkta w Zakładzie Teorii i Planowania Przestrzeni, Regionów i Miast w Instytucie Architektury i Planowania Przestrzennego pod kierunkiem prof. J. Buszkiewicza i prof. dr hab. L. Zimowskiego. Od 2002 r., po kolejnych zmianach struktury Wydziału, pracował w Katedrze Architektury Usługowej i Mieszkaniowej na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej i od 2007 był zatrudniony w Zakładzie Architektury Usługowej i Mieszkaniowej.

Ponadto w Bydgoszczy, w latach 2006–2013 był prowadził wykłady i projekty w Instytucie Architektury i Urbanistyki na Wydziale Technologicznym w Wyższej Szkole Gospodarki,

a od 2017 roku prowadzi zajęcia na studiach podyplomowych na kierunku Architektura Wnętrz w Kolegium Nauk Technicznych w Wyższej Szkole Gospodarki w Toruniu. W latach 2018 - 2020 współpracował z Wydziałem Architektury i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu.

Od lat 90. dr inż. arch. Tomasz Jastrząb uczestniczył w pracach koncepcyjnych, przygotowawczych i realizacji miasteczka Zielone Wzgórze koło Poznania. Umożliwiło Mu to obserwację procesu realizacji struktury urbanistycznej i architektonicznej w kolejnych fazach jej rozwoju i można powiedzieć, że określiło Jego zainteresowania naukowe. Wyniki publikował w literaturze fachowej w kraju i za granicą.

Od 1988 r. przez ponad dekadę Kandydat brał udział w Niemiecko-Austriacko-Polskich Międzynarodowych Warsztatach Planistycznych, gdzie stykał się z poglądami, metodami badań i pracy przedstawicieli innych europejskich ośrodków naukowych.

W tym samym czasie brał również udział w międzynarodowych warsztatach urbanistycznych *Forum UNESCO - Man and the Biosphere* prowadzonych przez prof. L. Zimowskiego na Wydziale Architektury PP w ramach współpracy z Uniwersytetem Piaget (Coimbra, Portugalia). Ważną częścią badań były analizy transformacji struktur miejskich w obszarach stykowych miasto-gmina-region.

Równocześnie dr inż. arch. Tomasz Jastrząb intensywnie pracował zawodowo: brał udział w wielu konkursach architektonicznych i urbanistycznych między innymi dla Poznania, Kalisza, Kutna, Siedlec, Wągrowca, Konina, Gniezna, Piły, Szczecina, Głogowa i Kostrzyna nad Odrą. Wiele z nich kończyło się zespołowymi nagrodami bądź wyróżnieniami. Doświadczenia, materiały i przeprowadzone analizy zgromadzone w trakcie wczesnych prac projektowych zostały w dużej części włączone do rozprawy doktorskiej Kandydata.

W latach 1990-2000, obiektem szczególnych zainteresowań autora stały się zagadnienia transformacji szeroko rozumianych miejskich przestrzeni publicznych. Publikowane przez Kandydata w tym okresie artykuły naukowe dotyczyły między innymi reprezentacyjnych przestrzeni w centrach miast. Najważniejsze z nich to:

- *Indaganda urbanistyczna - badania wybranych przestrzeni publicznych miasta Poznania* opublikowany w Wydawnictwie Komisji Urbanistyki i Planowania Przestrzennego Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu p.t. Planowanie przestrzenne miast i regionów, Ośrodek Wydawnictw Naukowych, Poznań 1999,
- *Centra miejskie - rozwój i rozbudowa*, artykuł w Zeszytach Naukowych Politechniki Poznańskiej - zeszyt 3, (Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2002),
- *Układy komunikacyjne w centrach miejskich - elementy struktury urbanistycznej*, opublikowany w Problemach komunikacyjnych miast w warunkach zatłoczenia motoryzacyjnego (Materiały III Konferencji Naukowo Technicznej Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Oddział w Poznaniu, Poznań 2001).

Tematyka ta uległa poszerzeniu o przekształcenia tkanki miejskiej w kontekście rozwoju współczesnych struktur urbanistycznych

- *Poznańskie transurbacje w strefie dawnego portu rzecznego. Prolegomena do studiów i realizacji*” w: *Adresat Profesor Lech Zimowski. Autorskie dokonania i kontynuacje*, Wydział Architektury Politechniki Poznańskiej, Studioteka ZARYSY, Poznań 2000,
- *Reprezentacyjna rola dawnych i współczesnych centralnych struktur miejskich. Place, rynki strefy handlowo –usługowe*, w publikacji *Kierunki transformacji polskich miast u progu wstąpienia do Unii Europejskiej*; Konferencja Naukowa Politechniki Szczecińskiej, Wydawnictwo Politechniki Szczecińskiej, Szczecin 2001.
- W 2004 r. w Wydawnictwie Politechniki Poznańskiej została opublikowana autorska monografia zatytułowana *Przestrzenie publiczne we współczesnej urbanistyce i architekturze*. Tematem pracy była analiza rozwoju przestrzeni publicznych na tle aktualnych procesów urbanizacyjnych.

Po 2000 roku zainteresowania naukowe Kandydata uległy rozszerzeniu na zagadnienia wysoko wyspecjalizowanych struktur urbanistycznych, będących autonomicznymi strefami miejskimi. Zauważył zagrażające zjawisko suburbanizacji, o którym pisał już w 2003 roku w artykule *Miejskie przestrzenie publiczne - krytycyzm w kontekście rozwoju*.

W 2009 roku Kandydat opublikował kolejną monografię *Struktury urbanistyczno-architektoniczne w procesie przekształceń przestrzeni współczesnych miast na przykładzie Poznania*. Na potrzeby tej pracy zostały opracowane autorskie modele i mierniki oceny centrów miejskich. Na szczególną uwagę zasługuje przeprowadzona w niej analiza zmieniającej się roli przestrzeni Międzynarodowych Targów Poznańskich poddanych w tamtych latach reorganizacji przestrzennej. Książka ta wyznacza również moment skupienia zainteresowań Kandydata na obszarze Poznania i jego strefie oddziaływania.

Prace badawcze Habilitanta były również upowszechniane w środowisku architektów i urbanistów za sprawą prowadzenia, w latach 1999-2013, zajęć na Studium Podyplomowym Planowania Przestrzennego Politechniki Poznańskiej.

Stopniowo, w ślad za działalnością projektową, temat mieszkalnictwa zdominował pracę badawczą dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba. Coraz częściej definiowanie i modelowanie przestrzeni habitatu, kwestie organizacyjne, formalne i kompozycyjne poruszane są w kontekście optymalizacji poznańskiego środowiska zamieszkania. Efektem badań z lat 2010-2014 jest monografia *Urbanistyczno - architektoniczne wyznaczniki jakości współczesnych struktur mieszkalnych. Analiza porównawcza wybranych przykładów poznańskich* (Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, 2014). Autor przeprowadził w niej analizę porównawczą wybranych poznańskich realizacji z lat 1990-2012. Przedstawił między innymi problemy certyfikacji jako instrumentu optymalizacji habitatu.

Kolejne publikacje zagłębiały się w problematykę, poruszając problem potrzeb mieszkaniowych osób starszych, a także kwestie partycypacji społecznej w tworzeniu habitatu (*Modele podmiejskiej urbanizacji: wybrane zagadnienia*).

Ważną i przewijającą się w publikacjach kwestią było poszukiwanie właściwej formy i kompozycji i ich związków z miejscem opracowania, kontekstem przestrzennym, kulturowym i historycznym. Przemyślenia na ten temat zostały zebrane w publikacji *The form of a modern city and the development of housing architecture* (Poznań, 2019)

Równolegle, przez omawiane lata, od 2002 roku począwszy, Kandydat uczestniczył w prowadzonych w Instytucie, a potem na Wydziale Architektury PP. Pracach Badawczych (BW/DS/BAD)

Na podstawie przedstawionej działalności naukowej można stwierdzić, że wiedza Kandydata na temat mechanizmów rządzących dynamiką rozwoju przestrzennego miast i szerokim spektrum skutków podejmowania działań urbanistycznych jest poparta doświadczeniami projektowymi. Wyrażna jest spójność sposobu postrzegania problemów i ciągłość publikacji z kolejnych lat. Dorobek ten jest obszerny i jednorodny.

Na osobną uwagę zasługuje, wzmiankowana już, działalność projektowa dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba. Cechą charakterystyczną niemal wszystkich realizacji Autora, wykonywanych samodzielnie lub w zespole, jest eksponowanie i staranne projektowanie przestrzeni publicznych jako miejsca międzyludzkich interakcji.

Osiągnięcia projektowe dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba w okresie po obronie doktoratu to ponad 100 projektów, w większości zrealizowanych, wykonywanych w zespole, w którym Kandydat był głównym projektantem lub współprojektantem. Znaczna część podejmowanych tematów to projekty urbanistyczne o różnych skalach i sytuacji wyjściowej. Należy zaznaczyć, że dokumentacja dotycząca udziału Habilitanta w części wymienionych dzieł, nawet po uzupełnieniu Suplementem, nie jest doprecyzowana w należytych zakresie.

Do najważniejszych, zrealizowanych latach 1990 – 2020 można zaliczyć kompleksy zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej przy ul. Katowickiej - Polanka 2 (pow. użytkowa 90 tys. m²), ul. Marcelińskiej (pow. użytkowa 70 tys. m²), ul. Heweliusza (pow. użytkowa 13 tys. m²), ul. Krauthofera (pow. użytkowa 8 tys. m²), ul. Górki (pow. użytkowa 6 tys. m²), ul. Przybyszewskiego (6 tys. m²) zespół mieszkaniowy „Kostro” w Kostrzynie koło Poznania o pow. użytkowej 25 tys. m². Z blisko 20 konkursów, w których dr inż. arch. Tomasz Jastrzęb uczestniczył wraz z zespołem niemal we wszystkich przypadkach zdobywano nagrodę lub wyróżnienie.

W działalności naukowo-badawczej i projektowej po obronie doktoratu można wyróżnić kilka zasadniczych okresów:

- okres 1998-2004 to kontynuacja prac na temat specyfiki kształtowania środowisk miejskich. Okres zamyka monografia *Przestrzenie publiczne we współczesnej urbanistyce i architekturze*
- okres 2004-2008 charakteryzuje się precyzowaniem zakresu badań. Zamyka go publikacja monografii *Struktury urbanistyczno-architektoniczne w procesie transformacji przestrzeni współczesnych miast na przykładzie Poznania*
- okres 2009-2013 charakteryzują prace omawiające aktualne tendencje związane z rozwojem habitatu jako wyniku optymalizacji wielu czynników technicznych i społecznych

i publikacja monografii *Urbanistyczno - architektoniczne wyznaczniki jakości współczesnych struktur mieszkalnych. Analiza porównawcza wybranych realizacji poznańskich*

- okres 2014-2023 to etap podsumowania działalności Autora jako architekta: praktyka i teoretyka. Monografia *Przestrzeń miasta – przestrzeń zamieszkania. Transformacje współczesnych miast w kontekście rozwoju architektury mieszkaniowej* jest równocześnie dysertacją habilitacyjną dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba.

Działalność naukowo-dydaktyczna Habilitanta w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy zaowocowała sześcioma artykułami naukowymi wydanymi w tamtejszym wydawnictwie:

Mieszkalnictwo. Architektura i urbanistyka mieszkaniowa (2006),

Architektura i urbanistyka mieszkaniowa w założeniach projektowych (2006),

Cechy przestrzeni publicznych a atrakcyjność struktur miejskich (2007),

Przestrzenie dla komunikacji we współczesnych miastach (2008),

Struktury rekreacji i sportu jako element równowagi ekologicznej w przestrzeni współczesnych miast (2009),

Tereny nadwodne w procesie reurbanizacji współczesnych miast (2011)

W omawianym czasie, po obronie doktoratu, Kandydat uczestniczył w 24 konferencjach i sesjach naukowych: polskich i międzynarodowych, wygłaszając referaty (50 pokonferencyjnych pozycji polsko- i anglojęzycznych). Taki dorobek publikacyjny można uznać za dobry, zwłaszcza jeśli zestawia się go z ogromnym dorobkiem projektowym, który jest w pełni spójny z naukową działalnością Habilitanta.

Dane naukometryczne

Kandydat w wykazie osiągnięć naukowych przedstawił analizę dorobku naukowego (dane naukometryczne), wykonane przez Bibliotekę Politechniki Poznańskiej (23.20.2023). Z analizy tej wynika, że dorobek publikacyjny Kandydata obejmuje 56 pozycji (lata 1996-2023). Sumaryczna ilość punktów (MNiSW/MEiN) dla tych publikacji naukowych wynosi 541,5. W dorobku dr T. Jastrzęba znajduje się 5 monografii naukowych, 34 rozdziałów w monografiach, 17 artykułów w czasopismach naukowych. Większość tych artykułów (12 pozycji) została wydana w Zeszytach Naukowych Politechniki Poznańskiej. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku monografii naukowych i rozdziałów w monografiach, których większość była wydana w poznańskich wydawnictwach naukowych. Sytuacja taka nie świadczy najlepiej o międzynarodowej i ogólnopolskiej rozpoznawalności naukowej Kandydata. Potwierdza to wskaźnik Journal Impact Factor (JIF) w bazie JCR = 0 i brak cytowań publikacji w bazach Scopus i Web of Science.

Aktualnie Google Scholar (baza Publish or Perish) indeksuje 14 (1998-2022) pozycji, 39 cytowań Kandydata (indeks h=2).

4. Ocena działalności dydaktycznej i organizacyjnej dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba w okresie po obronie dysertacji doktorskiej

Kandydat jest promotorem około 250 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich i recenzentem 116 prac dyplomowych magisterskich i inżynierskich na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej. Jest też promotorem 40 prac inżynierskich w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy w latach 2006-2013, a także 8 prac dyplomowych na Studiach Podyplomowych Architektury Wnętrz Kolegium Nauk Technicznych w Wyższej Szkole Gospodarki w Toruniu (lata 2017-2022).

Prace wykonywane pod jego kierunkiem na WAPP uzyskiwały wyróżnienia w krajowych i międzynarodowych konkursach architektonicznych. Są to między innymi I nagroda, w konkursie międzynarodowym „Film City Tower Bollywood, Indie” 2017, wyróżnienie w konkursie Skyscraper Challenge 2018 w Dubaju, w konkursie Towarzystwa Urbanistów Polskich „Moja Wielkopolska”, konkursie na „Najlepszą pracę magisterską m. Poznania”, konkursie „Architektura Betonowa” organizowanym przez Politechnikę Krakowską, oraz w konkursie im. W. Czarnieckiego na najlepszą pracę semestralną,

Dr inż. arch. Tomasz Jastrzęb był promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim mgr inż. arch. Jędrzeja Sucheckiego na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej (promotor dr. hab. inż. arch. Maciej Janowski). Kandydat w 2019 r. brał udział w przygotowaniu programu nowego kierunku studiów *Architektura wnętrz* na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej

Zajęcia jakie dr inż. arch. Tomasz Jastrzęb prowadził na WAPP po uzyskaniu stopnia doktora obejmują projektowanie architektoniczne i urbanistyczne: ćwiczenia dla II, III, IV i V roku oraz wykłady i ćwiczenia z *Podstaw projektowania architektonicznego* i *Teorii kompozycji przestrzeni* na I, II i III roku studiów, jeszcze na studiach jednolitych. Ten profil zajęć powtarzał się z niewielkimi zmianami od roku 2008 i później, po wprowadzeniu studiów dwustopniowych był kontynuowany. Zakres dydaktyki został poszerzony o wykłady z *Projektowania architektonicznego* i *Projektowania architektury usługowej*. Ten sam zakres obowiązków dydaktycznych Kandydat realizował jako adiunkt na WAPP

W ramach zatrudnienia w latach 2006-2013 adiunkt w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy prowadził wykłady z *Teorii architektury* i *Teorii urbanistyki i planowania przestrzennego* oraz *Architektury mieszkaniowej*. Z tych samych przedmiotów prowadził ćwiczenia projektowe.

W Wyższej Szkole Gospodarki w Toruniu jest wykładowcą na Studiach Podyplomowych *Architektura Wnętrz* w Kolegium Nauk Technicznych, gdzie prowadzi wykłady i laboratoria z projektowania architektonicznego, architektury mieszkaniowej, architektury usługowej, wykłady z teorii kompozycji i jest również promotorem prac dyplomowych.

Dr inż. arch. Tomasz Jastrzęb ma również doświadczenie w kształceniu architektów na poziomie studiów podyplomowych. Od 1997 r. jest wykładowcą i prowadzącym seminaria z *Projektowania urbanistycznego*, *Teorii budowy miast* i *Mieszkalnictwa* na *Studium Podyplomowym Planowania Przestrzennego* oraz jest promotorem i recenzentem prac dyplomowych.

Z powyższego zestawienia wynika, że dr inż. arch. Tomasz Jastrząb jest bardzo doświadczonym dydaktykiem, specjalizującym się w teorii i praktyce projektowania architektonicznego i urbanistycznego. Spektrum doświadczeń Kandydata obejmuje pracę ze studentami polskimi, obcokrajowcami, a także projektantami, uczestnikami studiów podyplomowych. Pracował w różnych środowiskach naukowych: w Poznaniu, Bydgoszczy i Toruniu i tam też publikował swoje badania.

Działalność organizacyjna dr inż. arch. Tomasza Jastrząba wiąże się z pracą w Komisjach Rekrutacyjnych, Komisjach Egzaminacyjnych, koordynowaniu międzynarodowych warsztatów studenckich, koordynowaniu i organizowaniu konkursów dla studentów (w tym konkursu im. Władysława Czarneckiego).

W dziedzinie popularyzacji nauki i sztuki Kandydat ma istotny dorobek. Jest to m.in. współpraca ze Stowarzyszeniem Psychologia i Architektura, Stowarzyszeniem Inicjatyw Lokalnych „Poznań Główna” – w tym przygotowanie projektu „Ogród Socjalny dla mieszkańców dzielnicy Główna”, oraz współpracę ze Stowarzyszeniem Młodych Animatorów Kultury.

5. Ocena aktywności naukowej, zawodowej, dydaktycznej i organizacyjnej dr inż. arch. Tomasza Jastrząba w okresie po obronie dysertacji doktorskiej

Osiągnięcia wypracowane przez dr inż. arch. Tomasza Jastrząba po uzyskaniu stopnia doktora we wszystkich wymaganych zakresach tj. działalności naukowej, zawodowej, dydaktycznej i organizacyjnej są znaczące. Szczególnie cenny jest dorobek w zakresie pracy naukowej i zawodowej. Przenikanie się tych dwóch dziedzin w zawodowej aktywności Kandydata znalazło pełny wyraz w monografii habilitacyjnej.

6. Ocena osiągnięcia naukowego, jakim jest monografia p.t. *Przestrzeń miasta – przestrzeń zamieszkania. Transformacje współczesnych miast w kontekście rozwoju architektury mieszkaniowej*, wydana przez Wydawnictwo Politechniki w 2023 roku.

Książka, zgodnie z tytułem porusza problemy transformacji miast: prezentuje przykłady kluczowe w skali świata dla ostatnich dekad i rozwiązania polskie, które tworzył bądź współtworzył Autor. Autor odnosi się do najistotniejszych zagadnień, którymi są procesy urbanizacyjne, społeczne aspekty kształtowania środowiska zamieszkania, współczesne tendencje w komponowaniu przestrzeni zabudowanej i ekonomiczne efekty podejmowanych decyzji. Ostatecznym punktem odniesienia jest Poznań i aglomeracja poznańska – co jest oczywiste ze względu na doświadczenie zawodowe Kandydata. Dwa ostatnie rozdziały książki są analizą konkretnych realizacji (w tym autorskich i współautorskich) i dotyczą osiedli i projektów z ostatnich dwudziestu kilku lat. W zakończeniu Autor punktuje plusy i mankamenty autonomii nowych osiedli konkurujących między sobą formami (s.301).

Walorem pracy jest krytyczna ocena prezentowanych realizacji, podkreślenie znaczenia

poszukiwań odnoszących się do tradycji, bez opierania się o uznane europejskie pierwowzory (s. 194). W kilku przypadkach brak ogólnego planu rozwoju miasta wskazany jest jako przyczyna niepowodzeń (m. in. s. 108). Autor słusznie zauważa, że zachłyśnięcie się nowymi możliwościami jakie otworzyły się na przełomie XX i XXI wieku widoczne również w Poznaniu. Analizując podstawowe parametry urbanistyczne poznańskich osiedli: modernistycznych, okresu przełomu i najnowszych wykazuje ewolucję tendencji (Tabela str. 209).

Najprecyzyjniej analizowane są projekty autorskie których genezę, uwarunkowania, trudności projektowe i finalny kompromis dr inż. arch. Tomasz Jastrząb poznał dokładnie. W tej części pracy widać poszukiwania przestrzeni wspólnego przebywania w warunkach intensywnej zabudowy: zieleni rekreacyjnej, placów zabaw i miejsc spotkań.

Na uwagę zasługuje też fakt, że prezentowane schematy układów urbanistycznych są w pracy zawsze poparte zdjęciami realizacji (bądź projektu). Daje to faktyczny obraz przestrzeni, co nie zawsze ma miejsce w podobnych publikacjach.

Uwagi szczegółowe

Konstrukcja pracy składającej się z części wstępnej, analitycznej, badawczej i podsumowania jest poprawna. Poszczególne części oraz rozdziały pracy zostały dobrze zbalansowane.

Cel badań został jasno wyznaczony i opisany (str. 8).

Metoda pracy przyjęta przez Autora jest prawidłowa i wynika z charakteru badań i uwarunkowań tematu

Język jest jasny, logiczny i precyzyjny.

Narracja jest prowadzona płynnie, co wpływa na czytelność wywodu.

Ilustracje i plansze zostały bardzo starannie przygotowane, ilustrują bardzo dobrze wywód.

Literatura bardzo obszerna, odrębnie przedstawione źródła internetowe. Przypisy prowadzone w sposób klasyczny

Monografię oceniam pozytywnie, stanowi ona cenne źródło informacji o tendencjach w rozwoju światowej urbanistyki i architektury osiedli końca XX i pierwszych dekad XXI wieku, ze szczególnym uwzględnieniem sposobów kształtowania osiedli poznańskich.

7. Uwagi szczegółowe

W pracy zauważyłam tendencję do braku atrybucji osiedli i budynków – zarówno w tekście jak i podpisach pod zdjęciami. Podobne braki są w katalogu – w części dalszej.

Drugą uwagą jest niekorzystanie, a w konsekwencji nieuwzględnienie w bibliografii publikacji jakie powstały na ten temat na WAPP. Dwa doktoraty obronione tutaj podejmują pokrewne tematy *Zieleń jako element współczesnego miasta i jej rola w przestrzeniach publicznych Poznania* dr Karoliny Sobczyńskiej-Jezewskiej i *Rewitalizacja śródmiejskich przestrzeni kulturowych jako czynnik wzrostu atrakcyjności miasta. Badania średniej wielkości miast Wielkopolski* prof. Dominiki Pazder. Badania przeprowadzone przez Autorki mogłyby wzbogacić przekaz monografii o społecznych aspektach **przestrzeni zamieszkania**. Sądzę, że są jeszcze inne publikacje o architekturze i urbanistyce Poznania, które powstały na WAPP, które mogłyby wzbogacić przekaz.

8. Konkluzja

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w Art. 219. zawiera Warunki nadania stopnia doktora habilitowanego, na który składają się:

1. posiadanie stopnia doktora – ze złożonej dokumentacji wynika, że ten warunek został spełniony
2. posiadanie w dorobku osiągnięcia naukowego, stanowiącego znaczny wkład w rozwój dyscypliny architektura i urbanistyka; tym osiągnięciem zawartym w monografii habilitacyjnej jest wykazanie specyfiki transformacji współczesnych miast w kontekście zrównoważonego środowiska mieszkaniowego, ze szczególnym uwzględnieniem Poznania pierwszych dekad XXI wieku. Warunek został spełniony
3. wykazanie się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej - warunek został spełniony

Tym samym pozytywnie opiniuję wniosek dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba i stwierdzam, że spełnia on warunki nadania stopnia doktora habilitowanego.

Proszę więc o skierowanie mojej pozytywnej recenzji w sprawie oceny dorobku naukowego oraz rozprawy habilitacyjnej dr inż. arch. Tomasza Jastrzęba do dalszych etapów procedury habilitacyjnej.

Poznań, 10. 09. 2024.

